

سایا سی ده گکایدی جو عار بالاں، سایا سی جاؤ پکار شلکتی ار فالاپ، ره نہو. نور زه تودی با نسل ویدا عدای یگه ریپ، که ده یلکتمن ار سلش دان فاماں الو شایعا فاسیشک
چاگکسنه جالپی به تیک قول چاگکزرو که، جالپی دو گکه له ک داول له تی قو عام ور ناتودک شه شوشی چاگکسنه جا گه که شایا که پیلدک هن که ره ک

بایسی 1 - بەتتەنەجھەنەمەنەلەك جىللىنا 25 مىللەيۇن شارشى سەمدىق شەرتىكىش قابىرشاق ئوندەرۋەسىانى، جەڭچۈي توپىنىڭ توھەن وتنەكتى جىلتىر مەس باغان جانە جوئارى دالدىك- ئى مەس سەم نىسانى، چىنگۇڭاڭ بىولوگىا- سىنلىڭ تابىعىي و سەمدىكتەردى كەشەندى مۇرسۇپتۇا بويىنىشا ئېرى تۇلۇالاندەرۋە نىسا- ئى، گۆيد توپىنىڭ شىنجىباڭدابىي قويمىدا ساققاۋا، مانەرلەۋ، اىسېباس جۇرگىزۋە، جىنلۇا - جونەلۇت ورتالىعى سىاققى 7 نىسان سىناق رەقىنەدە جۇمسى جۇرگىزە باستا- ئان نەممەسە ئېرى ئېرىلىمى وندەرسىكە قو- سىلغان؛ شىتىتى هەنرگىاسىنلىك شىكى جە- سىنى جاڭلاۋ، جىنالاتاپ قولداۋ، جىڭشۇ سەرەتكەتىستىگىنىڭ زىرىكۈنلىي جاڭا مانەر- بالداردىڭ جاسىل اينالىم تەحونلوگىاسىن كاسىپ سالالاندەرۋەدان ۋلگى كورسەتۋ بىنچەندەرياسى، ۋانجىا مەدەۋ - مەدىتىسینا- سىق اسپاپىتار سەرەتكەتىستىگىنىڭ مەدىتىسینا- سىق اسپاپىتار جانە قۇراعىش ماتەر يالدارىن ئوندەرۋە نىسانى سىاققى 10 نىسان جاب- دېقشاردى ورناتۇ جانە سىناقتان وتکىزۈ جۇمەستارىن جۇرگىزۋەدە؛ گۆڭھۇي تو- سىنلىڭ قورشاعان ورتىاعا زالاسىز كوكىستىك گازىدان 400 مىڭ توننا گىلىكۈل ئوندەرۋە نىسانى، حىڭىۋە هەنرگىا جانە حىمەيا وندەركاسىپ عىلىم - تەھىنيكاسى شەكتى سەرەتكەتىستىگىنىڭ مەتىيل سېپىرىتى مەن جەڭىل كومرسۇتەكتەردىن جىللىنا 700 مىڭ توننا پولىرپىلەن ئوندەرۋە نە- سىانى، تارىمدا يەتاتنان ھىلىەن ئوندەرۋە سىانى، زىجىن مەرىش كاسىبى سەرەتكەستىگىنىڭ جىللىنا 100 مىڭ توننا مەرىش نورۇتۇ نىسانى سىاققى 23 نىسان قازىز قۇرۇلىس جۇمەستارىن جۇرگىزۋەدە.

گزروده؛ تۇرپان - قۇمۇل مۇنای الابىي
تۇخا - سانتاڭچۇ مۇنای الابىن بارلاۋى -
شۇ يىنجهنه رىياتى جانە ۋېنجىسىڭ گاز
ساقتاۋ قويمالارى قۇرىلىسى يىنجهنه رىيا-
سى، جىائىنا سەرىكتەستىگىنىڭ جىلىنى
مىلييون 500 مىلەت تومنا توھەن را زىراد-
نى كۆمرىدى دارەجەگە، ساپاغا اىرۋە،
نازارتۇ، جوعارى و نىمىدىلىكپەن جىنتىك-
دەي وىددەۋ، كەشەندى پايدالانۇ كاسپ
سالاسىن ئېرى تۇ لعالاندېرۋ نىسانى
سياقىتى 8 نىساننىڭ قۇرىلىس جۇمۇستارى
جۇرگىزلىۋەد؛ ئۇرمىجى مۇنای حيمىا
سەرىكتەستىگىنىڭ قۇرىلىمدى رەتتەۋ،
ساپانى ئۆسۈرۋ، و نىمىدىلىكتى ارتىرۇ نە-
سانى، مايتاۋ مۇنای حيمىا اىرۋە سەرىك-
دەستىگىنىڭ قۇرىلىمدى ساپالالاندېرۋ،
ەتتەۋ نىسانى، تارىم مۇنای الابىنىڭ
تابىيىعى گاز يەقاندى جىنپ ئەنچەنە رىياتى
سۇرپىتاۋ) نىسانى سياقىتى 23 نىسان الـ-
دېڭىسى مەرزىمدىك راسىمياتتارىن ئېتى-
پ، الدېڭىسى مەرزىمدىك قىزىمەتتەردى
جۇرگىزلىۋەد؛ 1 - تامىز بولات - تەھىر
سەرىكتەستىگىنىڭ ھەزىرىگىا ۋۇنەمدەۋ، جا-
راقىسىز زاتاردىلەك شەمارىلۇن ازايىتۇ، قۇ-
رىلىمدى رەتتەۋ - دارەجەسەن جوعارضاد-
دا ئۆتى نىسانى، كايىساي بىولوكىيا سەرىك-
دەستىگىنىڭ جىلىنى 50 مىلەت تومنا بىيونە-
گىزدى پەنタھەتىلەندىيامىن ئۇندېرۋ نىسا-
نى، 40 مىلەت تومنا وۇزىن تىزىبەكتى ھكى
دەگىزدى قىشقلەن جانە 20 مىلەت تومنا
وۇزىن تىزىبەكتى پولىامىد ئۇندېرسىن
كەڭىيەتىق قۇرىلىسى سياقىتى 4 نىسان قورىد-
سى باستاۋ جۇمۇستارىن ملگەريلەتتۈدە.
زىپاپس نىساندار دىلەك الدېڭىسى مەر-
زىمدىك قىزىمەتتەرى جەدەل ملگەريلە-
تىلەتلىدە. 20 زىپاپس نىسان قازىز الدېڭىسى
مەرزىمدىك زەرتتەۋ - دالەلدەۋ، ھكى-
وومىكالقىق - تەھىنەلەق نەگىزىدەمە دايىن-
ساۋ، راسىمياتتارىن ئېتىرۇ قىزىمەتتەردىن
جۇرگىزلىۋەد.

سده‌رودی شنیدنی تی عس جو زینه نزدی
و ترسیپ ویداعدای سسته پ، که ده لیلکتهن
شگنبد ره و تکله ن قاتاڭ يىگەرپ، كە-
دە لیلکتهن ارىلىتۇ جە تستگەن شنایی بە-
كە مەھۋ جانە كە گەيىۋ كەرەك.
جەتنىشى، كومەكتەسۋ - سۈيەمەل-
دەۋ ساياساتىن ورنقىتىرىپ، ئۇ دايلىق مە-
خانىز مەدەن دىرىۋ كەرەك. كە دە-
لىك تىزىمەن شەگنبدىر لىگەن اوذان،
قىستاق، حالق جونىندە قازىرگى كۆمەك-
تەسۋ - سۈيەمەلدەۋ ساياساتىن ۋۇدىكىسز
ورنىقى اتقارىپ، كە دە لىك قالپاچىلىق
عائىمەن جاۋاپكەر شىلىكتى تاساتماۋىدى،
كە دە لىك قالپاچىلىق ساياساتىنى
توقتاتىپاۋىدى، كە دە لىك قالپاچىلىق
كۆمەكتەسۋ - سۈيەمەلدەۋى توقتاتىپاۋ-
دى، كە دە لىك قالپاچىلىق ساياساتىنى باقلالۇ -
باسقارۇدى توقتاتىپاۋىدى ورىندىپ، كە دە-
لىكتەن ارىلىتۇدان قامال ئۇ مەزگەلىنىدە
كە دە لىك سۈيەمەلدەۋ كوشتەرن، سۇ-
يەمەلدەۋ - كۆمەكتەسۋ قارىم - قاتناسىن
وزگەرتېۋ كەرەك.

سەگزىنىشى، بەلسەنە امالىياتىنىق
بزدەنسى جاساپ، ئۇنىمىدى ۋشتاسۇدى
ملگەريلەتۇ كەرەك. ئېرى تۇتاس جوس-
پار لاب زەرتەۋىدى كۇشەيتىپ، سىناق
ئۇيىنى قىزىمەتتەرن ويداعدای
يىگەرپ، جالپى بەتتىك كە دە لىلکتهن
ارلىتۇدىڭ اۋىل - قىستاقنى گۈلدەز-
درەۋەن ئۇنىمىدى ۋشتاسۇنىن ۋزدىك-
سىز ملگەريلەتىپ، كە دە لىلکتى ازايىتۇ
ستراتەگىياسى مەن قىزىمەت جۇيىەسىنىڭ
ورنىقىتى بۇرلىس جاساۋىن ملگەريلە-
تىپ، ۋزاق ھەر زىم مەن قىسقا ھەرزىم-
دى ۋشتاسترۇ، ۋستىنەن وڭاۋ مەن تۇ-
برىنەن وڭاۋعا تەڭ ئەمان بەرۋ ئۇزۇد-
لىس - ھەحانىز من ورناتۇ كەرەك.

توعزىنىشى، ئېرى تۇتاس جوسپار-
لاپ، تەڭ ئەمان بەرۋەگە تاباندى بولىپ،
ئۇيىنى قىزىمەتتەردى ويداعدای يىگەرۋ
كەرەك. جايىي دوڭگەلەك داۋلەتتى
قوعام ورناتۇ نىسانالاردىن، مىنەتتەرن
مېقتاپ ارقاۋ ئىتىپ، مىنەتتەن ساقاتانۇ -
تىزىنەدەۋىدى ۋدايلاندىرىۋ ئىلى شارتىن-
دا، كە دە لىلکتهن ارىلىتۇدان قامال ئۇ،
ھەكونومىكالق، قوعامدىق دامۇ، ورنقىتە-
لىقى قورعاۋ قىزىمەتتەرن وننان ارى
ئېرى تۇتاس جوسپار لاب ويداعدای
سستەپ، ھەكونومىكالق دامۇ مەن قوعام
ورنىقىتلىغى كەلەلى جاعادايىن قورعاپ،
كە دە لىلکتهن ارىلىتۇدان قامال ئۇ
شەشۈشى شايقا سىنىڭ شەشۈشى جەڭىسى-
نە قول جەتكۈزۈ نىسانالاردىن، مىنەتتەن-
رىن ورناتۇغا، جايىي دوڭگەلەك داۋ-
لەتتى قوعام ورناتۇغا شنایى كەپىلدىك
ھەتە كە، ھەك.

کستودهن و تپه‌ی تُورپ قارلی تاؤ، مُزدی القاپتاردي قورعاو^۱ ”قارلی تاؤ، مُزدی القاپتاردي قورعاو“ پروکُوراتورالق المُؤمّنتك يگيلك ارذ- شاعم ارناؤلى اره‌کەتنىدە، پروکُوراتورا ورگاندارى قارلی تاؤ، مُزدی القاپتارعا پقبال جەتكزەتن كومىرى هنەرگىياسى زاۆود - كەن كاسپىورىندارنىڭ لاستانۇ- دى جونگە سالۇينا، ۇندىرسى توقتاعان قالدىق كەندەردى جونگە سالۇعا، سوندای - اق قاتىناس - تاسمالدا اۆقو- كولىكتەردىڭ جاراقسىز گازىدى ولشەمنەن تىس شععارۇن جونگە سالۇعا ئُتۈينىدى تُوردە نازار اۋدارادى؛ تاۋلى وڭىرەدەگى وسمىدىك جامىلعلارىن باپتاۋىدى، قالپ- نا كەلتىرۇدى جانە قايتا قۇرۇدى كۇ- شىيتوڭە، قارلی تاؤ، مُزدی القاپتاك توڭرەگىنەدەگى تُورىنىداردى ۋندىد- رس، تُورمىسىنىڭ قار - مۇزدىڭ ھرۇد- نە تىيگزەتن اسىرىن ازايتۇعا قۆزاب، تاۋلى وڭىرەد بىلگىلەمەگ قايشلىق جاساپ تىڭ يېڭىرۇدى، اعاش كەسۋدى، شەكتەن تىس ھەممىشلىكتى، شەكتەن تىس مال جايىۋدى، تاؤدابى ئەدارى شوپتەردى قازاۋۇدى، ت. ب ارناؤلى جونگە سالۇعا قۆزاب، تەكسەرپ بە-

(باى 1 - بەته) اۆتونومىيالى رايوندىق حالق پروکُوراتوراسىنىڭ ورىنباسار باس ماجىلسىنىدە بىلاي دەپ تانىستىرىدى: وسىدان بۇرۇن اۆتونومىيالى رايوننىڭ ئار دارەجەلى پروکُوراتورا ورگاندارى ”اس - سو حاۋپىسزدىگى“، ”وْيى ما- ئىايىنىڭ حاۋپىسزدىگى“، ”اۆتكۈلىك حاۋپىسزدىگى“ سىنى 3 ئۇرۇ بويىشا حاۋپىسزدىكتى قاماتاماstry هتىق المۇمەتتىك يگيلك ارذ - شاعم ارناؤلى اره- كەتنى دەپ اتالدى)، المۇمەتتىك يگيلك ارذ - شاعم جائىنىدابى پروکُوراتورالق فۇنكتسيياسىن بەلسەنە اقتارپ، بەلگىلى ناتىجەگە قول جەتكزىدى. قازىر ورسى- تەقلىدەتن ”قارلی تاؤ، مُزدی القاپتاردى قورعاو“، ”جاپايى حايۋاناتتاردى قورعاو“ جانە ”مادەنى مۇرالاردى، بايرىمى 5 س- كەرتىكىشتەردى قورعاو“ المۇمەتتىك يگيلك ارذ - شاعم ارناؤلى اره‌کەتى ”جاڭا 3 ئۇرۇ“ دەپ اتالدى. جين ليمىن بىلاي دەپ تانىستىرىدى:

سوڭىمى ماشاقاتتى تۇينىدەردى باتلىل شەشۈ كەرەك.

عئورتىنىشى ، دالىمە - ئىدال شارا قول - دانۋىدى كۇشەيتىپ ، تۇينىدى شارالاردى تياناقتاندەرۋە كەرەك . ”كىدەن تارقىتىرى - ماؤدى ، ئۇشتى قاماتماسز متۇدى“ مقتاپ ارقاۋەتىپ ، نازاردى وڭتۇستىك شىنجىياڭنىڭ 4 ايماق ، وېلىسىندىاعى اۇبرى كەدەي وڭىرلەرگە جانە ھەركىشكە كەدەي قاۋىمما شۇغۇر لاندەرپ ، ”الىتى دالىمە - ئىدال بولۇغا“ تاباندى بولىپ ، ”جەتى ئېرى تۇپتى“ ، ”ئۇش سەرپىندى ارتىرىۋە دى“ تىڭىلىقىنى بلگەرلىتەتەت كەرەك . قالغان كەدەي حالققا قارانا ولشەمدى تو - مەندەتتۆدەن باتلىل ساقتانىپ ، كەدەيلىك - تەن ارىلىپ بولغاندارعا قاراتا كوب ئۇرۇ - لى شارالاردى قاتار اتقارىپ قايتالاى كە دەيلەسۋەدەن ساقتاثۇ كەرەك . كاسىپ سالاسى ارقىلى كەدەيلەردى سۇيەمەلدەۋە مەن جۇمۇستاندەرۋە ارقىلى كەدەيلەردى سۇيەمەلدەۋى كورنەكتى تۇرددە ويدادىعە داي يىگەرپ ، ولقىلىقتاردى ، ئىلسىز تۇس - تاردى جەدەل تولقتاپ ، كەدەي حالتىڭ دەر كەزىنەدە كەدەيلەكتەن ارىلۇقىنا شىنا - يى كەپىلدىك هتۇ كەرەك . بەسىنىشى ، قاتاك ، شىنایي بولۇغا تا - باندى بولىپ ، ماسەلەنى رەتتەۋ - تۇ - زەتتۇدى ويداعىدai يىگەرۋە كەرەك . ”قايتا قاداعالاۋدا“ اڭىس مەلىكەن ماسەلەلەر مەن ”اۋەلگى ماقساتى ئۇمتىپاۋ ، بورىشىتى هستە بەرىك ساقتاۋا“ نەگىزگى تاقرىپتىق تاربىيەسىندە قاداعالانغان ماسەلەلەردى ، كەدەيلەكتەن ارىلىتۇدان قامال ئۇ ناتىجە - سىن باعالاۋدا اتاب كورسەتلىكەن ماسەلە - لەردى ، شايقاتى باسى - قاسىندا قاداعا - لاۋدا بايقالغان ماسەلەلەردى ئېرى تۇقاس ھىرىۋەرگە ، ماسەلەنى رەتتەۋ - تۇزەتەن مەن كەدەيلەكتەن ارىلىتۇدان قامال ئۇ كۇندەلىكتى قىزەتەن وۇشاتىرىۋەغا تابان - دى بولىپ ، ئېرى تۇلعادا رەتتەۋ - تۇ - زەتتۇدى تىڭىلىقى تياناقتاندەرپ ، ماسە - لەنى رەتتەۋ - تۇزەتە ئەرقلى كەدەيلىك . تەن ارىلىتۇدان قامال ئۇدىك ساپاپسىن جوغوارلاتىپ ، ونسىمدىلىگەن ارتىرىۋە جەبەۋ كەرەك .

التىنىشى ، باقلالا - ولشەۋدى ، كو - مەكتەسۋ - سۇيەمەلدەۋى كۇشەيتىپ ، كەدەيلەكتەن ارىلىتۇچى كەتتىسىن بەكە - دەۋ كەرەك . قايتالاىي كەدەيلەسۋەن ، كەدەيلەسۋەن ساقتاثۇدى باقلالاۋ ، ساق - تاندەرۋە جانە يىكەمدى كومەكتەسۋ - سۇ - يەمەلدەۋ مەحانىزمن اقاۋىسىزداپ ، كەدەيلەكتەن ارىلىتۇدان قامال ئۇ حاۋىپ - قاتەرنىمن ساقتاثۇ قورىن ويداعىدai پايدالانىپ ، كەدەيلىك . تەن ارىلىتەن قامال ، اللەدە ، حابىاء ، تەك -

عېرىنىشى ، دەڭىھىيەنى شىنایي جوغا - رىلاتىپ ، سايىسي ساناللىقىنى كۇشەيتىپ كەرەك . كەدەيلەكتەن ارىلىتۇدان قامال ئۇ شايقاتىنىڭ جەتىسىنە دەر كەزىنەدەن قول جەتكىزۈۋەدى باس شۇجى شى جىنىيەتلىك ئۇيېتلىقى ورنىن باتلىل قورعاۋەدىك ، پارتىا ورتالق كوهىتەتنىڭ بەدەلى مەن ورتا - لققانغان ئېرى تۇقاس باشىلىقىن باتلىل قورعاۋەدىك ناققى بەنەھىسى رەتتەندە قاراپ ، يىدەيا مەن ارەكەتتى باس شۇجى شى جىنىيەتلىك ماڭىزدى سوزىنىڭ رۈحەمەن بۇلجمىي ، باتلىل بىرلىكە كەل - تىرىپ ، اناعۇرلەم زور بەكم ، اناعۇرلەم كۇشتى تېبىن ، اناعۇرلەم ناققى شارا ارقە - لى كەدەيلەكتەن ارىلىتۇدان قامال ئۇدى - بلگەرلىتىپ ، پارتىا ورتالق كومىتەتنىڭ شەشىمەردىن ، ورنالاسترۇلاردىن قاز - قالپىندا ناققى تياناقتاندەرپ ، كەدەيلىك . تەن ارىلىتۇدان قامال ئۇدىك جالپى بەتتىك جەتىزۈۋە كەرەك .

كەنلىنىشى ، سايىسي جاۋاپكەر شىلىك ارقاۋەدى كۇشەيتىپ ، جاۋاپكەر شىلىكتى جاپىيەتى تياناقتاندەرۋە كەرەك . كەدەيلىك . تەن ارىلىتۇدان قامال ئۇدىك كەلەلى سايىسي جاۋاپكەر شىلىگەن باتلىقىپەن ارقاپ ، اوتونومىيالى رايون جالپى جاۋاپ - تى بولۇغا ، قالالار ، اوغاندار ناققى تياناق - تىنگىلىقى تياناقتاندەرۋەدى يىگەرۋە كە تا - باندى بولىپ ، بەس دارەجەلى شۇجىلەر بىرگە يىگەرپ ، ئارقايىسى تاراۋاڭلار ئېرى نىيەتپەن سەلەسپ ، قامال ئۇ جاۋاپكەر - شىلىگەن قاتاپتىپ ، بەجەنلىقىپەن سى - تەۋگە كۇش سالپ ، باقلالاۋدى ، ئىtar - تىپ اتقاراۋدى كۇشەيتىپ ، اوپر كەدەي - لىكىتى جويۇ شايقاتىن كۇشتى شۇغۇرلاذ - دىرا ويداعىدai جۇرگىزپ ، شى جىنىيەك جولداستى وۇتىقى تەنەن پارتىا ورتالق كومىتەتنىڭ شەشىمەردىنلىك ، ورنالاس - تىرۇلارنىڭ شىنجىياڭدا تياناقتانىپ ، تامىر تارقۇندا شىنایي كەپىلدىك هتۇ كەرەك .

ئۇشىنىشى ، شايقاتى باسى - قاسىندا قاداعالاۋدى ويداعىدai يىگەرپ ، كەدەي - لىكىتەن دەر كەزىنەدەرلىۋاش شىنایي كە - پىلدىك هتۇ كەرەك . قاداعالاۋ ، قاداعالاۋ ار - قاستى ئېرى تۇلعاندەرۋەغا ، قاداعالاۋ ار - قىلى شايقاتى جەبەۋگە ، قاداعالاۋ وتد - رىپ شايقاتى جۇرگىزۋگە تاباندى بولىپ ، شايقاتى جۇرگىزۋگە تاباندى ورنىقىتىپ ، شايقاتى قاداعالاۋ مەحانىزمن ئاقلىنىڭ كۇشەيتىپ ، كەدەي - لىكىتەن ارىلىتۇدان قامال ئۇ نىسانالارنى ، مىنەت - تەدرىن باتلىل دەر كەزىنەدەرلىك ، بۇكىل هلەن بىرگە جاپىي دوگەلەك داۋلەتتى قوعامعا وتوڭە شىنایي كەپىلدىك مەتتە كەرەك .

(باسی ۱ - ب)
اوچونوہ
پر و کثر انقراس
پر و کثروری
ما جلسنده
وسدان بُور
اَار داره جملی
اس - سو حا
گایینٹ حاوہ
حاؤ پیسز دیگی
حاؤ پیسز دیکتی
متك یگلیلک ار
کھتن ورسن
دھپ اقالدی)،
شاعم جاع
فونکتسیاسن
ذاتیجه گه قول
نتنه تله تنن "قار
قور عاُو" ، "جا با
جانه" ماده نی
که رتکشته رد
یگلیلک ارمز -
"جاٹا ۳ عتُور"
جین لیمی